

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 1 2013

Vykortet

New York

Krönika

Pappret blir en lyxvara

Bildreportage
PM3

Hallsta 2014

Att kastas in i en neddragningsprocess är en mar-dröm för varje förtroendevald. För att klara av den krävs mycket energi, kunskap och rättvisekänslan. Man måste vara mångsidig. En stund är man en seriös och tuff förhandlare, i

den andra är man den ödmjuka arbetskamrat som ger tröst. Det förtroende som man har fått av sina arbetskamrater ska aldrig svikas! Förtroendet är både ett erkännande och en tung last att bära.

Neddragningsprocesser initieras alltid av arbetsgivaren. Varför vill man dra ner på personalen? Det finns säkert en och annan anledning men den främsta är att företaget vill göra en vinstmaximering. Det är ägarens ständiga krav på en företagsledning. Det är inget nytt och revolutionärt påstående - så fungerar kapitalismen. Men vad är det som skiljer de svenska kapitalisterna från de andra i Europa? Svaret är socialt ansvar eller Corporate Social Responsibility som företagsledare populärt vill säga. Svenska företag vill ta ansvar för hur de påverkar samhället, ur såväl ett ekonomiskt, miljömässigt som socialt perspektiv.

Vi kunde se det i praktiken i de båda HNS processerna när Holmens ägare avsatte totalt 250 miljoner för att avdramatisera neddragningens negativa effekter. Det är viktigt att företagen visar allmänheten att de kan göra något utan att hela tiden ha vinstmaximering för ögonen.

Är det en uppoffring som företagen gör? Nej det tror jag inte! Det handlar inte om någon allmän idealism eller oegennyttia från företagets sida. I högsta grad handlar det om affärsmässiga beslut! Neddragningar har tidigare gett negativa konsekvenser när det gäller personalens kreativitet, engagemang och förändringsberedskap. På det här viset slipper man många kostna-

der på grund av skadade relationer med personalen, facket och marknaden. Långsiktigt är det viktigt för företaget att anställda känner en grundtrygghet. Man har på fyra år minskat med 380 arbetstillfällen på bruket. 380 personer av totalt 4530 som bor i Hallstavik förlorade jobbet. Det är nästan 10% . Så klart att det skulle lamslå samhället om inte brukets 250 miljoner kommit fram. Man genom företagspensioneringen och avgångsvederlag avdramatiserades de negativa effekter som kunde sluta i en katastrof. För det är vi tack-samma! De pengarna räddade inte bara samhället. De såg till att ingen i Hallstavik såg bruket som boven i dramat. Företaget fick stor goodwill för insatsen.

Men vad blir det nu? Vi har en process kvar att av-handla! Kan vi räkna med Holmens ledning igen? Kan vi räkna med att det företag som är grundare av orten Hallstavik är med igen? Om man är med är det hög tid att visa det! Jag hoppas innerst inne att det även den här gången är den Svenska modellen som vinner och inte den resteuropeiska!

Kommunen

Sedan kommunsammanslagningen 1971 har man genomfört 12 valrörelser. Tio av dem vann borgliga partier och bara två gånger vann Socialdemokraterna (1988 och 1994). Med facit i hand kan man fråga sig om sammanslagningen har varit lyckosamt beslut för Häveröborna när man vet att en majoritet av Häverös medborgare ger sitt förtroende till Socialdemokraterna. Att Norrtälje kommuns politiska ledningen inte har satsat på Hallstavik i den omfattning som krävs för att orten ska utvecklas i samma takt som Norrtälje är mer än uppenbart. Man satt i Holmens skugga och lät det stora företaget ta hand om bygden samtidigt som de stora skatteintäkterna samlade i Häverö gjorde mer nytta någon annanstans.

Häveröbygden är i kris! Det stora och mäktiga företaget inte kan hjälpa längre. Bruket kommer inte att ge 1500 jobb längre. Det är 360 som blir kvar nästa år. Nu är det hög tid att ledande politiker går ut ur skuggan

Kan vi räkna med Holmens ledning igen?

och gör en större satsning i Häverö.

Det som borde prioriteras är jobbskapande! För att kunna göra det möjligt måste man bereda industri-mark. Idag disponerar kommunen inte en enda kvadratmeter. Vi måste locka företag från Stockholm som har dyra fasta kostnader och stor omsättning av anställda. Kommunens näringslivs-chef har ypperlig möjlighet att locka dem genom att erbjuda billigt bo-ende och kvalificerad och lojal arbetskraft som kommer att friställas på Holmen.

Idag pekar de ledande politikerna mot norr och säger att lösningen för våra problem ligger i Östhammars kommun. Kortsiktigt möjligtvis! Men långsiktigt kan aldrig Häverös framtid vara något annat än Häverö själv. Vi ska utvecklas här hemma. Vi kan inte acceptera att lösningen ligger någon annanstans! Kommun-rådet säger att Norrtälje utvecklas av sig själv idag! Det tror jag också! Därför är det hög tid att kommunen hjälper oss! Vi kan inte utvecklas själva - längre!

Aleksandar

FRÅN FÖRBUNDET

För att möta dessa förändringar har förbundsstyrelsen tillsatt en organisationsutredning som ska komma med ett förslag till en förändrad organisation och ett nytt arbetssätt. Ett viktigt förbehåll i förbundsstyrelsens direktiv är att förslaget ska säkerställa ett fortsatt medlemsnära arbetssätt. Förslaget ska föreläggas förbundets kongress 2014 i Sundsvall.

För att leva upp till det medlemsnära arbetssättet kommer utredningen att pröva olika

Pappers - ett förbund i förändring.

Pappersindustrin har under de senaste tio åren genomgått kraftiga förändringar. Strukturrationaliseringar och effektiviseringar har medfört att antalet anställda kraftigt reducerats. Under denna period har den årliga minskningstakten av antalet anställda varit 3,3 %. Sedan år 2000 har 13 bruk lagts ned vilket innebär ett bruk om året.

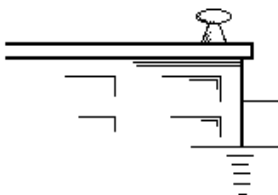
De allt mer anorektiska organisationerna som blir följden av neddragningarna påverkar även den fackliga verksamheten, såsom minskat underlag för studieverksamheten, rekrytering av fackligt förtroendevalda och förbundets intäkter.

förslag på förändringar på de kommande distriktsmötena. Alla stenar ska vändas, allt ifrån distriktsindelningen, förbundsstyrelsens arbetssätt, kommunikation, ja ända ner till kommittéverksamheten.

Trots de orosmoln som finns är jag övertygad att vi kommer att finna lösningar på problemen. Pappers är idag ett starkt förbund med förtroendevalda på alla arbetsplatser, vår organisationsgrad ligger på 98 % och vi har en utomordentlig god ekonomi. Vad vi behöver göra är att tänka fritt och våga pröva nya vägar, våga släppa fotfästet för en liten stund.

Bengt Sjöholm

Förbundssekreterare

Nervös väntan och slimmade möten

Situationen i hamnen fortsätter att präglas av stor osäkerhet inför den nya organisationen som kallas Hallsta 2014 istället för HNS 3. 26 hamnarbetare skall bli 22 och hur många som får gå är oklart eftersom det kommer att bli rockader över hela bruket. Redan idag är folk pressade av helgjobb och övertid på bilutlastningen. Stressen ökar. Det finns idag ingen anledning att tro att utvecklingen skall vändas till det bättre inom en rimlig framtid.

En förändring har skett i organisationsförslaget – rullalaget skall åter till emballeringen. Däremot kvarstår bemanningen med en per skift samt en daggående som i huvudsak ska ansvara för returhissen. En konsekvensanalys har gjorts som bl a pekar på behovet av tydliga rutiner för ensamarbete och fördelningen (prioriteringen) av arbetsuppgifter samt riskerna för

psykisk ohälsa. Den 29 januari redovisades resultatet av rullalagets psykosociala skyddsron som företagshälsovården genomfört. Ett stort problem är returhissen där mer hjälp efterlystes, likaså vid fastläggning av fartygen. Bättre rutiner för "bråttom"-rullar behövs också. Andra problem är kontakten med närmaste chef samt att arbetet upplevs som fysiskt påfrestande och ensidigt belastande. Utifrån rapporten skall en handlingsplan upprättas.

Inför julhelgen spreds en obefogad oro bland några högre chefer, detta efter att en båt fått gått kortskeppad en söndag efter 8 timmars arbete. Det förväntades båtar under jul- och nyårshelgen och fabriksledningen fruktade att hamnarbetarna blivit "vrånga". Avdelningsordföranden fick förhöra sig om läget och kunde ge lugnande besked till ledningen.

Istället för minskad lastning blev det den 27 december

Nya rutiner på bilutlastningen

Stefan och Gun reder ut lastningen 1 feb

en ny rekordlastning. 4.480 ton lastades på Birka Transporter under drygt 10 timmar vilket inte hänt förut. Prestationen belönades med tårta.

Julkaffet blev ingen hit i år heller – vi får tydligen underhålla oss själva i fortsättningen. Halvårsinformationen lyste med sin frånvaro. Även våra arbetsplatsträffar (gruppmöten) är på dekis. De senaste träffarna hölls 7 veckor efter stipulerad tidpunkt och när de väl kom till stånd var de nerkortade till 1,5 timme mot normala 4 tim. Det sägs att vi överdriver när vi påpekar svårigheterna att hålla möten – jasså!!!

Dagen före julhelgen fick vi dock besked om att ett "nytt" 58-års magasin skall byggas. Förhandstipset om ett magasin med en pelarrad i mitten bekräftades. Arbetet med det nygamla magasinet kommer inte att bli klart förrän tidigast i höst. (Se mer under skyddet). En investering som det yrde om var den nya snöslungan. När Sune försvann med den bort mot avlop-

Sune Eriksson med nya snöslungan

pet trodde vi att han skulle försvinna för gott med den. Men när han lyckats tämja den syntes han åter gå mot hamnkontoret.

Vid tre tillfällen under december gjordes en riskbedömning på långskeppslastning av bil. Med den som grund har ett förslag till säkerhetsrutiner vid arbete på bil och järnväg lagts fram. Detta förslag behandlades på gruppträffarna 4 februari.

Ytterligare en kajare träder inom kort in i de fullvuxnas skara. Det är Aki Salmiketo som i februari fyller halvvägs till tresiffrigt. Grattis säger arbetskamraterna!

Aki Salmiketo

Fallet med den avskedade truckföraren i hamnen var uppe till en muntlig förberedelse i Arbetsdomstolen den 14 januari. En följd av överläggningen blev att en förlikning nåddes mellan bolaget och truckföraren. På företagets begäran har överenskommelsen sekretessbelagts.

Lotta Sandlund inspekterar efter truckincidenten

Solidaritet och jämlikhet – grundstenar i LOs åtgärdsbatteri för att stärka välfärden

”Så blåstes Stockholms skattebetalare”. Det var nyligen rubriken i en DN-artikel, som avslöjade att de välfärdsföretag som Stockholms kommun sålde för 3,4 miljoner 2008 idag är värda 81,7 miljoner. De som köpte de ut realiserade välfärdsföretagen har 4-5 år efter köpet plockat ut fyrdubbelt mer i ägarutdelning än det de betalade för företagen. Att kalla detta för att skattebetalarna ”åkt på en blåsning” är knappast någon överdrift, även om DN:s ledarsida nöjer sig med att tala om ideologiskt haveri.

Dåvarande moderata finansborgarrådet, Kristina Axén Olin, försvarar idag politiken med orden: Det var en medveten politik vi drev. Visst sticker det lite i ögonen, även på Axén Olin, när hon ställs inför de värden som överförts från skattebetalarna till diverse privata kon- ton. Men då väljer hon snabbt att skylla på tjänstemännen.

Samtidigt kan man naturligtvis vända på steken. I

Stockholm bor den del av landets befolkning som vunnit mest på det nyliberala systemskiftet, som privatiseringarna och avknoppningarna ju bara är en del av. Stockholmare är i genomsnitt både yngre och friskare än befolkningen i övriga landet. Dessutom har stockholmarna en högre inkomst och lägre arbetslöshet än medelsvensken. Det innebär att stockholmarna inte drabbats lika hårt av att alliansregeringen systematiskt försämrat sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen. Samtidigt har stockholmarna tjänat mest på de skattesänkningar som finansierats av nedskärningarna i välfärdssektorn.

Samtidigt, några stenkast längre bort, sitter de verkliga förlorarna. I Stockholms södra och västra förorter är både arbetslösheten och sjukligheten högre än i landet i genomsnitt. Här är också inkomsterna de lägsta i landet. Här bor många av de nya svenskarna. Många av dem har flytt från förtryck och fattigdom i andra länder långt bort. När de kom till Sverige ville inte landets ”vinnarkommuner”, exempelvis de moderatstyrda Danderyd och Täby, ta hand om dem. De hänvisades istället till Södertälje eller Botkyrka, kommuner med hög arbetslöshet och låga inkomster. Sedan blev de

aldrig på allvar insläppta på den svenska arbetsmarknaden. Idag tickar därför en social bomb i storstädernas förorter. Detta genererar rädsla hos många. Rasismen växer och frodas. Nu också i riksdagen genom Sverigedemokraterna.

Det vi måste inse är att allt detta inte kan förklaras med mindre än att ordet "klass" används i analysen. Vad vi sett de senaste åren är inget annat än en medveten klasskamp. En klasskamp som förts uppifrån - där de välbärgade systematiskt styckat upp, monterat ned och sålt ut vår gemensamma välfärd. Denna nedmontering har sedan finansierat stora skattesänkningar, som naturligtvis berikat de mest rika mest. Men det har också spillts över en del till medelklassen. Där ligger på något sätt det kitt som håller ihop den nya tidens "klasskämpar" i det nya arbetarpartiet. De riktigt rika har gått i förbund med delar av medelklassen. Gemensamt moraliserar de allt oftare och allt öppnare över fattiga som röker och använder mobiltelefon, när de istället skulle behöva ta sig själva i kragen och arbeta mer. Allt i enlighet med den heliga "arbetslinjens" predikament.

Men är detta kitt nu på väg att spricka upp? Nu när allt fler upptäcker det destruktiva i att stycka upp, montera ner och sälja ut välfärdsstaten? Nu när allt fler, också sådana som vill kalla sig själva för liberaler, ser igenom de omänskliga och orimliga teoretiska antagandena som ligger bakom att klassklyftorna medvetet vidgats?

Kan man börja hoppas på att orden solidaritet och jämlikhet får en ny renässans, utan att de måste fyllas med konsultspinnat nymoderat innehåll? Ja, jag börjar faktiskt tro det. Det nyliberala skyltfönstret i huvudstaden släcks stegvis ned i samma takt som baksidan av de borgerliga stockholmspolitikernas lockpriser synliggörs. Det var nämligen vi, skattebetalare och medborgare, som i slutändan fick stå för notan.

Välfärden kan inte likställas med vilken marknad som helst. En dement person har inte samma möjligheter som en bilköpare att "göra om och göra rätt". Äldreomsorg och förskolor är inte samma sak som platt-TV eller semesterval. Att du inte kan rösta med fötterna innebär att det politiska ansvarstagande måste stärkas. Detta är i detta ljus man bör förstå de förslag för att

begränsa vinsterna i välfärden, som LO:s välfärdsutredning nyligen presenterade.

Utgångspunkten är att skapa ett system som stärker brukarnas valfrihet, inte bolagens. Vad det handlar om är att inleda en stegvis förändringsprocess där de viktiga välfärdspolitiska målen - om insatser efter behov och likvärdighetsprincipen - sätts före en övertro på marknadsmekanismernas allena saliggörande förmåga. Drygt 80 procent av svenska folket anser att de vinster som görs av företag i välfärdssektorn också ska återinvesteras i välfärden. LO vill med sitt vinstbegränsningsförslag, rörande samhällsbolag och driftsavtal, upphöja detta till lagstiftad norm.

LO:s förslag om att stärka välfärdspersonalens och brukarnas inflytande, hushålla mer med skattemedlen och utöka det politiska ansvarstagandet är också både pragmatiskt och realistiskt. Vi lämnar stort utrymme för anpassning av regelverket till de skilda förutsättningar som finns i olika delar av landet. Vi tar hänsyn till att brukarna ofta är utsatta och i behov av kontinuitet och trygghet i förändringen.

Troligen är det just detta som skrämmer högerkrafterna. Har man själv endast en ytlig ideologisk trosvisshet som grund för den egna ståndpunkten tenderar röstläget ofta att läggas på en pinsamt hög nivå när man möter realistiska förslag. Men det höga röstläget kan inte pressa undan grundfrågan. När arbetarrörelsen nu redovisat ett åtgärdsbatteri av lösningar på problemen i välfärden, vad tänker regeringen då göra? Tänker man fortsätta att sitta med armarna i kors?

Kjell Rautio är välfärdsutredare med inriktning mot den allmänna sjukförsäkringen och socialpolitiken. Representerar LO i referensgrupp till den parlamentariska socialförsäkringsutredningen samt Folksams forskningsråd.

Pappers Kontaktombud träffade Kjell Rautio den 7 oktober förra året och blev imponerade av hans gedigna kunskap om välfärden. Därför bad vi honom att för Pappers Magasinet läsare skriva en välfärdsanalys.

Mötet

Markus var glad. I sin nya BMW kom han åkandes på väg ut till sitt och hans älskade familjs sommarställe. Det var fredag och semestern hade precis börjat. Markus skulle städa och plocka i ordning lite ute i stugan medan hans fru Lena och deras barn, femåriga Viktor och sjuåriga Maria, skulle komma med bussen på lördag förmiddag. Han såg med stor förväntan fram emot den gemensamma semestern ute vid sommarstugan. När han gled vägen fram, spelandes favoritskivan ZZ top:s Afterburner, kände han en enorm tacksamhet över det liv han hade. Lena och barnen vilka han älskade över allt annat, ett bra arbete, ett fint hus och ett otroligt vackert sommarställe. Vad mer kan man begära? tänkte Markus för sig själv när han gled vägen fram i det soliga sommarvädret.

Sven var inte alls lika glad, i sin gamla Volvo kom han åkandes i riktning mot barndomshemmet där hans föräldrar fortfarande bodde. Han hade nyligen genomfört en smärtsam skilsmässa med sin älskade Linda. De

hade försökt med allt, även terapi, för att rädda äktenskapet men inget hade lyckats. Linda skulle bo kvar i huset med deras barn, Magnus fem år och Stefan fyra år, medan Sven tillfälligt skulle flytta hem till sina föräldrar i väntan på att få tag i en egen lägenhet. Svens sinnesstämning var verkligen dyster, allting kändes bara jobbigt och han hade varit tvungen att vara sjukskriven de senaste fyra dagarna för att orka med. Ibland upplevde han livet så mörkt att han hade funderingar på att ge upp, att helt enkelt inte finnas till mer. Tanken på hans älskade barn och hans älskade föräldrar fick honom, trots all smärta, att vilja fortsätta kämpa.

Så möttes de, på var sin sida av vägen och ödet ville även att ett skrämmt rådjur skulle bli inblandat i deras möte. Det stackars rådjuret kom utspringande ifrån höger och kom därmed i vägen för Markus. Markus, som i panik bromsade, kom på sladd vilket fick hans bil att komma över på vänster körbana och den kom därmed i vägen för Sven som frontalkrockade med Markus. Under bråkdelen av den sekund då de båda insåg

vad som oundvikligen skulle komma att ske hann de tänka var sin tanke innan smällen fick dem båda att sjunka in i omedvetenhetens dimma. Det här går åt helvete! hann Markus tänka. Jag dör! hann Sven med att tänka.

Krocken var fullbordad på några sekunder, men dess efterverkningar hade bara börjat. Rådjuret var den som fick lida minst då det avled omedelbart. Markus fick en whiplash skada och Sven blev förlamad i benen och delar av ryggen.

För Markus ledde denna händelse till att hans liv tog en helt annan riktning. Whiplash skadan medförde att han fick gå sjukskriven och allmänt till ett mera inaktivt liv. Han fick även svårigheter med att komma över själva händelsen och han grubblade ofta över denna. Markus började alltmer anklaga sig själv för händelsen och hans ständiga grubbel över detta började tära på hans och hans frus förhållande. Till slut orkade inte Lena längre och begärde skilsmässa. Separationen och även att Lena, efter en lång och uppslitande vårdnadstvist ensam fick vårdnaden om barnen tog Markus hårt. Detta ledde till att han försökte hela sin själsliga smärta med dagliga intag av alkohol.

Även för Sven ledde händelsen till att hans liv tog en helt annan riktning. Trots att han blev rullstolsbunden vägrade han att se sig som ett offer. Sven blev aktiv i Svenska handikappförbundet och formulerade sina erfarenheter av olyckan i boken "Rullstolsbunden, men fullt levande" som blev väldigt populär. Han blev ofta anlitad föredragshållare på temat "Att komma igen och växa av motgångar".

Så fortsatte deras liv, Markus spenderade sina dagar i någon park, tillsammans med andra olycksbröder. Sven gifte om sig och tillsammans köpte han och hans fru en villa i samma område som Markus och hans familj tidigare hade haft sitt sommarställe. Markus, blev alltmer ökad hos polisen och de sociala myndigheterna medan Sven blev alltmer känd bland societeten och allmänheten.

Robert Wahlström

Till alla Disneygranars gröna avund—Julgranen intill pappersbrukets entré

Några veckor har nu gått sedan julen dansades ut men fortfarande är det många på Hallsta och på samhället runtomkring som minns och alltjämt pratar om den praktfulla granen som så ståtligt manifesterade julen intill Pappersbrukets entré.

Flera har hört av sig och vill att ett stort och innerligt tack framförs till Stefan Andersson på ISS som med tränade ögon noggrant valt ut just detta symetriska praktexemplar! Alla så kallade Disneygranar har efter den här julen fått en ny standard att mätas efter! Än en gång – tack Stefan!

Hälsningar från alla Julstämningsälskare!

■ LEVANDE ADVENTSKALENDER

Den 7 december var Avd 68 tillsammans med ABF luckvärdar för den "Levande adventskalender" som Kyrkan anordnade. Totalt var ett trettiotal organisationer och företag värdar, bl.a. Roslagens Sparbank, Rospiggarna Speedway, Räddningstjänsten, Folkets Hus och Langers Hotell.

Adventskalendern var en tävling där en ledtråd varje dag gavs vid lucköppningen. Så småningom skulle alla ledtrådar komma att bilda en mening. Ledtråden fanns sedan synlig hos respektive luckvärd under tiden fram till jul. Det man tävlade om var delikatesskorgar och andra vinster från lokala handlare.

Värdarna valde själv arrangemang runt lucköppningen, på "vår" dag höll Aleksandar tal och bjöd på kaffe, saft och pepparkakor.

Anders Lidén

Här publicerar vi talet i helheten:

Kära vänner!

Varför gillar vi Jul? Det är få tillfällen nu för tiden då allt bara stannar av. Vi lever i ett hektiskt tempo dag

efter dag. Känner oss ofta oumbärliga och upplever att det är just vi som gör det viktigaste av allt. Vi vill finnas tillgängliga för en omgivning som vi tror kräver vår närvaro och vårt agerande 24 timmar om dygnet, 365 dagar om året. Julafton är en av de få dagar då vi fortfarande kan lita på att tempot kommer att gå ner för de allra, allra flesta av oss. Vi brukar stänga av då. Vi kopplar ner. Därför älskar jag julen. Inte för den kaos som sker i butikerna just nu. Nej, jag älskar Jul för att den ger mig möjligheten till reflektion! Synen öppnas på ett kristallklart sätt och jag ser på världen med andra ögon. Idag när vi är omringade av olika slags problem och elände behöver vi stanna i steget och reflektera om våra möjligheter – Hallstaviks möjligheter! För mig är Hallsta en oslipad diamant! Trots de problem som har tryckts på oss just nu ser jag en ljus framtid framför oss! Det är våra gemensamma resurser som skapar den känslan i mig. Vi är en av två ort i hela Stockholms län som har både en djup hamn och järnväg. Vi befinner oss mellan tre stora utvecklingsregioner – Stockholm, Uppsala och Gävle. Naturen kring oss är slående vacker med den gröna

Nyfikna åhörare samlades inför Pappers lucköppning den 7 december

skogen och rogivande sjöar! Att bo i Hallsta är både bra och billigt. För en rimligt låg penning kan man skaffa sig vilken boendeform som helst. Det öppnar nya möjligheter för oss. Med pengarna som blir över kan vi berika våra liv med kulturella eller sportliga inslag. För att uppleva det behöver vi inte resa långt. Vi har den fantastiska byggnaden framför oss som ger oss oändliga möjligheter att möta kulturen. Vi kan på ett bekvämt sätt uppleva opera, bio, teater, konstutställningar, biblioteket.

I svåra tider när det gäller att hitta viljan att fortsätta att hitta möjligheter är det bästa sättet att hitta former för att göra det tillsammans, att gå i cirkel är ett sätt. Hos ABF kan man samlas i organiserade former för att utifrån sina intressen skapa värdefull sysselsättning i sin vardag, hitta gemenskap och glädje. ABF finns på plats idag och det är bara att komma fram med idéer och förslag över en kopp kaffe och pepparkaka.

Vi har ett rikt sportliv och många föreningar! Rospiggarna speedway är vår glittrande sportpärla. I Hallstavik har vi det som föräldrar i Stockholm drömmer om – små skolor. I en småskola är alla barn sedda. Kvalitén

på utbildningen kan säkerställas tack vare det. Vi har duktiga och yrkeskunniga småföretagare som kan konkurrera för jobben även utanför Hallsta. Vi har fortfarande Hallsta pappersbruk trots att bruket är något mindre än det var för något år sen. Området kring nya badet och golfbanan är i sig en stor utvecklingspotential.

Men vad är det som krävs för att den oslipade diamanten ska glittra? Det krävs att vi alla drar åt samma håll och framförallt tror på Hallsta! Det krävs att vi alla ställer upp och inte tror att någon annan kommer att utveckla bygden för oss istället! Vi måste vara mer lojala mot bygden än vi är. Samarbetet är nyckelord för alla våra framtida framgångar.

Min egen Jul reflektion vill jag avsluta med:

Jag tror på oss och jag tror på Hallstavik!

Pappret blir en lyxvara

Snart är papperstidningen borta. Vi här på Aftonbladet har länge sett hur läsarna ändrar sina vanor.

I dag når vi totalt två och en halv miljoner läsare varje dag. Visst är det många, men bara 890 000 av dem håller faktiskt en papperstidning i handen.

De flesta läser tidningen på internet.

1 818 000 personer väljer Aftonbladets nyheter på nätet. Ytterligare nästan en miljon går in på vår mobilsajt. En del kör dubbelt och kan till exempel läsa tidningen både i mobilen och på papper. Men mycket snart kommer även de att överge papperstidningen. Varför ska man gå ut och betala för en tidning som man redan har i telefonen?

På samma sätt tycker min arbetsgivare att det börjar bli dyrt att trycka och distribuera tidningen till varenda liten Konsumbutik. Då blir det billigare att publicera på nätet. Ja så tycker i alla fall vår ekonomiavdelning. När lösnummerförsäljningen går ner får vi tjäna pengarna på nätannonser och Plusabonnamang i stället. För oss journalister är det här en traumatisk omställning.

Journalistiken har alltid varit beroende av pappret. Vi har skrivit våra texter, sedan har tryckpressarna rullat och tidningarna buntats för att skickas ut över landet. Våra ord har verkligen satts på pränt.

När jag kom till Norrtelje Tidning som ny journalist våren 1975 stod tryckpressen mitt i det gamla tidningshuset på Hantverkargatan. När den körde igång kändes det i hela huset.

Sedan kunde jag gå ner på lastbryggan och hämta det första färska exemplaret av Norrtelje Tidning innan jag cyklade hem.

Min arbetsdag slutade mitt i natten.

Så småningom flyttade jag in till Stockholm och fick jobb på Aftonbladet. Där var både tryckpressen och upplagan större. Dessutom trycktes tidningen på förmiddagarna så vi fick ofta jobba hela nätterna.

Varje tidning hade sin egen rytm.

I dag publicerar vi nyheter dygnet runt. Vi jobbar jämt och de nya kanalerna blir bara fler. På min arbetsplats byggs det alltid om numera. Just nu är det en tv-studio som byggs mitt på redaktionen. Ni har säkert redan sett tv-inslagen på aftonbladet.se. Om några år kommer ni sannolikt aldrig att slå på tv:n klockan halv åtta för att se Rapport.

Då kommer ni att koppla datorn till tv:n och se nyheter när ni vill. Aftonbladet kommer bara att vara en av de kanaler som levererar nyhetsprogram. Allt mer kommer att sändas live, direkt från olycksplatsen. Mitt i händelsernas centrum.

Nyheter kommer att pumpas ut varenda minut.

Kommer vi att orka med så mycket information?

Förr hade vi bara pappret och tidningen kom en gång om dagen. Vi kunde spara den, läsa en artikel senare eller visa den för maken. Kanske ta en diskussion.

Framtidens nyhetsrapportering kommer att bli mer flyktig. Vi blir hänvisade till Google och där vet man inte vem som är avsändaren.

”Pappret minskar”, som vi brukar säga på jobbet. Intäkterna minskar. Och så får anställda sluta, hos oss precis som hos er. Det här blev en ganska dystertext, men jag vill till sist ändå skicka med en strimma hopp.

Jag tror att pappret blir den nya lyxen.

Sannolikt går vi mot en amerikansk utveckling där pappersmagasinet eller pappersboken blir en exklusivitet. Något för det fåtal som har råd att betala.

Eva Franchell, född och uppvuxen i Malmö, är en svensk journalist, författare och före detta socialdemokratisk pressekreterare. Eva har tidigare undervisat i samhällsjournalistik på Stockholms universitet. Därefter var hon pressekreterare åt Anna Lindh från och med regeringsskiftet 1994 till och med våren 2000. Då blev Eva presschef för TV 4. Senare blev hon återigen socialdemokratisk pressekreterare på Regeringskansliet, fast då åt statsrådet Berit Andnor. I januari 2009 utkom Eva med boken *Väninnan*, som handlar om bland annat Egyptenavvisningarna, vilket ledde till en stor debatt i svenska medier om vems ansvaret egentligen var för avvisningarna.

Dessutom är Eva Franchell ledarskribent på Aftonbladet, där hon tidigare har varit reporter. Franchell har också arbetat på Norrtelje Tidning.

KONSEKVENSANALYS

Många är de konsekvensanalyser som just nu pågår och har gjort sedan v2. I ett högt tempo avverkas område efter område, och så ska fortsätta ytterligare några veckor. Klara beräknas de vara ca v8.

Det som rent praktiskt sker inför konsekvensanalysen är att man samlar ihop några av dem som arbetar där förändringen ska ske, som känner stället väl, både ur kollektivet och chefer. Man ser till att det blir en lagom stor och väl sammansatt grupp. Optimalt är att redan en tid innan analysen samla en mindre grupp för att gå igenom de förslag till befattningsbeskrivningar som företaget lagt fram. De arbetsuppgifter som görs idag går igenom – och vilka är förutsättningarna att i framtiden klara av arbetsuppgiften enligt ny befattningsbeskrivning med fler uppgifter och färre människor?

När gruppen sätter sig för att göra analysen utgår de från en mall där man gör en riskbedömning av identifierade riskkällor. Kommer gruppen fram till att det föreligger *Låg risk* bedöms denna som ”i princip acceptabelt”. *Förhöjd risk* innebär en risk ”som bör utredas och troligen åtgärdas på sikt”. *Hög risk* ”kräver direkta åtgärder”.

När någon risk bedömts som förhöjd eller hög görs en

handlings/åtgärdsplan. Dessa kan helt enkelt innebära att frågan bara bevakas. Det kan också innebära att något måste tydliggöras eller att nya rutiner måste skapas eller att andra prioriteringar måste göras. En ansvarig person utses för att se till att exempelvis handlingsplanen skapas, t.ex. Sektionschefen. Ett datum och forum för uppföljning av åtgärden spikas. Forumet är ofta linjeorganisationen eller ett skyddsmöte.

Det Pappers medlemmar i så gott som genomgående sett i förslagen till befattningsbeskrivningar är att de är exceptionellt koncentrerade och upplevs som orimliga (och otydliga).

Från konsekvensanalysen - daggrupp söder

Vi har haft 25st olycksfall under 2012. Tyvärr så har vi inte lyckats nå målet. Vi har målet högst 4 olycksfall på ett år med sjukskrivning som följd. Förra årets sjukdagar på grund av olycksfall blev totalt 351 dagar. Tittar man på vad vi har för olycksfall, så är det snubblade/snedtramp (ordning och reda), en hel del med arbetsmetoden (beteendebaserad säkerhet) samt en del klämskador som är orsaken till flera olyckor.

Vi har haft 94 nollskador, året innan hade vi 98 nollskador, så vi ligger i samma nivå med skadorna år efter år. Räknar vi ihop alla skador som händer så är de alldeles för många, vad är det vi ska göra för att minska skadorna? Beteendebaserad säkerhet har vi nu pratat om flera års tid, men tyvärr så har vi inte kommit så långt med det, så vi får fortsätta att jobba vidare med detta under 2013. Tittar man på nollskadorna så hittar vi flera skador där man har snubblat, fått sårskador, arbetsmetoden, klämskador och man har halkat.

Det är viktigt att anmäla alla skador till Försäkringskassan och AFA. Det kan försämra för individen ekonomiskt, i de fall man får någon form av besvär av skadan, om man inte har rapporterat skadan till försäkringsbolaget AFA. Arbetsgivaren fyller i blanketten så den skadade behöver bara skriva underskriften. Den enskilde kan förlora mycket pengar som man annars skulle ha haft rätt till.

1166 tillbud, det är en bra ökning från 628 som vi hade året innan, så vi lyckades nästan fördubbla tillbudsrapporteringen, det är mycket bra, om vi skriver tillbudsrapporter, för då har vi möjlighet att förebygga arbetsmiljön till det bättre, och på det sättet få färre olycksfall. Nu har vi kommit på en bra nivå på tillbudsrapportering och kan vi behålla den här nivån i fortsättningen så kommer skadorna att minska, det har det gjort för dem andra bruken som vi har erfarenhetsbyte med.

Vi har under året bytt arbetsskadesystem till Pia, den upplevs som lättare av organisationen än den gamla Lisa arbetsskadesystemet.

Vi hade tio olika arbetsgrupper som jobbade med ar-

betsmiljöaspekterna. Arbetet påbörjades året innan, men avslutades sommaren 2012. Arbetsmaterialet tog vi från alla tillbuds och skaderapporter, många nya förslag fick vi fram för att minska eller eliminera risker, verkligen lyckat arbetssätt. Vi kommer att fortsätta med den här formen av arbetssätt och vi har prioriterat 3st arbetsområden, arbetet kommer att påbörjas under våren. Dem som deltar i grupperna är chefer, tekniker och skyddsombud.

2013 har börjat lite bättre än 2012 vi har i skrivande stund ett olycksfall med sjukskrivning och 3st skador utan sjukskrivning, om vi håller den här trenden så kommer vi att halvera skadorna. Vi hoppas att all tillbudsrapportering börjar visa resultat att vi får mindre skador och att vi fortsätter att jobba med beteendebaserad säkerhet samt att vi riskanalyserar riskfyllda arbetsuppgifter och så har vi från Sirius 2 minuters kollen till hjälp som vi ska göra innan vi börjar med riskfyllda arbetsuppgifter det är en liten checklista som vi alltid kan ha i fickan, finns på förrådet det är bara att hämta.

OHSAS 18001 är ett arbetsmiljöledningssystem, som är ordning och reda hjälp till företaget med rutiner, instruktioner, uppföljningar, som handlar om systematiskt arbetsmiljöarbete. Externa revisorer, har berömt skyddsorganisationen för mycket bra samarbete under året.

Säkerhetskörkortet, webbaserad utbildning som vi alla anställda skulle göra, vi har lyckats komma upp till hela 99% av 100, så det var verkligen mycket bra. Nu vet vi att alla anställda på bruket har en grundutbildning i arbetsmiljö frågor.

BAM bättre arbetsmiljöutbildning. Vi testade en ny typ av metod vid riskanalys arbetet detta fungerade mycket bra, metoden heter människa, organisation och teknik. Den här metoden kommer vi att utbilda flera.

Under året har vi haft flera utbildningstillfällen på Slutna utrymmen och svavelväte. Det är tänkt att i fortsättningen ska den här utbildningen löpa vidare år efter år med flera utbildningstillfällen.

Konsekvensanalyser pågår för fullt i hela organisationen, det som har kommit upp på dem flesta analyserna är befattningsbeskrivningarna som man upplever är orimliga eller otydliga, cheferna kommer att titta på detta och det kan bli förändringar i befattningsbeskrivningarna till det positiva hållet. Tyvärr är det svårt att få deltagare till vissa konsekvensanalyser, men det är viktigt att vi deltar så vi får upp alla synpunkter vi har, sen är det tänkt att uppföljningarna ska göras på skyddsmöten löpande, då hoppas vi att vi får åtgärderna snabbare gjorda.

Taisto Hautala

Magasinstaket

Äntligen! Så kommer snart bygget av det rasade magasinestaket att påbörjas. Ett projekt angående detta har startat upp officiellt nu, och projektgruppen har haft sitt första möte.

I projektgruppen så ingår det från "våran" sida Anders Wiklund som är skyddsombud i området samt under-teknad. Den som kommer att leda projektet är Leif Jansson. Entreprenören som skall bygga heter Brinkab och kommer från Hudiksvall.

I och med att området där taket skall byggas skall vara i drift under själva byggnationen så kommer det nya taket kommer att byggas i 4 delar/ omgångar och när allt är klart så kommer det gamla taket att rivas underifrån. Då kommer ny belysning, brandlarm och annat som skall finnas, vara monterat och klart. Det befintliga magasinestaket kommer alltså att få fungera som ett tillfälligt golv för att utföra montagearbeten. Det hela beräknas pågå enligt planen fram till vecka 38. Dessutom, för att kunna hålla tidplanen, så är det planerat att pågå byggarbeten under hela sommaren.

Väggen mellan magasin 08, även i folkmun kallat "Lemdahls bakficka", kommer att tas bort och magasin 08 kommer att införlivas i det nya 58 års magasin. Taket kommer att vila på en pelarrad i mitten i magasinet förutom pelarraderna mot järnvägen och mot magasin 08.

Det som behöver göras nu är att bestämma hur layou-

ten skall vara i magasinet beträffande fack och körvägar. Det skall så klart göras riskanalyser över jobbet i stort och i varje delmoment. Eftersom den ordinarie truckkörningen måste pågå i magasinet samtidigt som byggnationen så kommer det naturligtvis bli besvärligheter som måste hanteras. En noggrann riskanalys tillsammans med en väl fungerande kommunikation mellan de inblandade parterna är två viktiga hjälpmedel för det. Ett annat viktigt hjälpmedel är skyddsronderna som kommer att hållas en gång i veckan under den aktiva byggtiden.

Slamavvattningen

Projektet (A104) med slamavvattningen börjar gå mot sitt slut nu. Båda nya slampressarna är nu inställda i huset och intrimning påbörjas. Projektet är en förutsättning för att nå den torrhalten som behövs för att kunna sälja slammet som bränsle efter att en stängning av pannorna har genomförts. En viktig sak som återstår är att se över och förbättra ventilationen så att luften i huset blir bra.

TOOLS

Flera av er har varit involverade i en behovsinventering av arbetshandskar och skor. Resultatet av ett gediget arbete har nu börjat sammanställas. Det kommer därefter att skickas till Tools som i sin tur kommer att sätta ihop en kollektion som skall passa våra behov. Denna kollektion skall i sin tur därefter utvärderas och testas. Där kommer säkerligen några av er att bli inblandade.

Efter provperioden så skall en grundlig utvärdering göras, för att vi skall vara säkra på att det verkligen blir rätt. Det blir mycket blanketter, prov och tester, men det är det enda sättet för att säkerställa att det blir rätt och funktionell skyddsutrustning. Det är jättekul att ni alla är så engagerade i detta arbete. Ni med ert engagemang är en förutsättning för att det skall bli bra i slutändan.

Micke Holmberg

Syftet med rehabilitering är att få långtidssjuka tillbaka till god hälsa och i arbetet samt i övrigt få en bättre trivsel på arbetsplatsen.

För tillfället är det 11 st. långtidssjuka och 2 st. som arbetar del av tiden. Vi har haft informationsträff för dem som har varit eller är för tillfället långtidssjukskrivna, vi gick genom vad som gäller i rehabiliteringskedjan och försäkringsärenden, deltagarna tyckte att det var ett bra möte. Vi ställde också ett par frågor om hur man hade upplevt sin rehabilitering, med möten och kontakter och det tyckte alla att det hade fungerat bra med alla försäkringskassan, företagshälsovården, personalmännen och facket. Men själv klart finns det oro hur det kommer att fungera i längre fram när nerdragningarna kommer i gång.

Vi har sett att för vissa avdelningar har sjukskrivningarna ökat, tempot och stressen upplever man att har ökat kraftigt på sista tiden, så det är självklart att vi lyfter upp sådana problem med fabriksledningen och kräver åtgärder.

Mycket diskussioner har det varit om psykosociala skyddsronder, men under hösten så har många av grupperna gjort psykosociala skyddsronden och det har fungerat mycket bra med de frågorna som man skulle svara på, det är ett par frågor som vi kommer att dela på när vi ska revidera frågorna. Det har grupperna önskat.

Tyvärr är det så att arbetsglädjen, är inte på topp, på grund av nedläggning av PM3, Sliperiet och vedlinje 6 samt övrigt omorganisation Hallsta 2014. Är det så att någon behöver prata för att man upplever situationen för tungt så kan ni alltid vända er till krisstödgruppen, de som är med i gruppen hittar ni på intranätet. Man kan också kontakta företagshälsovården.

Utbildningen Skiftarbete och Hälsa, gjorde vi om lite och fortsatte med dagtidspersonal, som också blev en bra utbildning, den handlade om kost, sömn, ljus och alkoholvanor.

Taisto Hautala

Svavelväte problem på Slip/Sileri

Imitten av 90-talet var Norsk Hydro här och gjorde mätningar – svavelvätemätare har i någon omfattning funnits sedan dess. Utsugsfläktar har monterats för att förbättra miljön. Men de verkliga problemen började för ca två år sedan i samband med att bakvattenssystemet byggdes om.

Var är problemet med höga nivåer störst? Hela anläggningen berörs, t.ex. var MEK ute och gjorde malskivebyte, då uppmättes 70 ppm! Utanför dörren till manöverkuren på Sliperi uppmättes 20 ppm. En PIA skrevs då. När vi gick ned till bandgången och gjorde en test vid rivaren i grovsorteringen så uppmättes det hela 24 ppm. Vi rapporterade direkt till ledningen och de gjorde omgående en del åtgärder. Dock går inte att generellt säga NÄR halterna är höga eller låga. Utan det är lite stötvis.

En aktiv åtgärd?

EU har sänkt gränsvärdet till 5 ppm (från tidigare 10 ppm) och även Hallsta har infört detta gränsvärde nu eftersom Sverige och Arbetsmiljöverket kommer att implementera detta senare (och nu pågår arbete med kalibrering av gränsvärden för larm för svavelvätemätaren).

Operatörerna har alltid svavelvätemätare med sig när de är ute i anläggningen. Vid de tillfällen som personalen ska jobba i anläggningen trots höga halter finns skyddsmasker. Dessa finns som förrådsvara och en personliga dito kan hämtas ut om man inte vill använda de gemensamma som finns i kontrollrummen. Man kan säga att ungefär upp till en timmes jobb får utföras med mask i 40 ppm – sen måste filtret bytas.

Mer blekta produkter (hydro tillsätts) bidrar också till högre halter av svavelväte.

Tre möjliga åtgärder :

*Lägre nivåer i bakvattentank ger snabbare omsättning och därmed lägre värden.

*Tillsätta kemikalier (diox), ger ökad kemkostnad och det finns frysrisk om vintern.

*Återgå till det gamla systemet (varmvatten), kostnaden för att återställa är lägre än ombyggnadskostnaden och hur det än är: Säkerheten måste gå först.

Många chefsbyten på några få år har bidragit till att problemen har inte minskat i den takten som personalen hade önskat, men nu har man i sista månaderna gjort ett antal utredningar och riskanalyserad området som har resulterat med ett antal förbättrings åtgärder. Samt att man dokumenterar dagligen svavelväte mätvärdena i Protak.

Taisto Hautala

AHSO Taisto Hautala och Stefan Johansson från Sliperiet mäter svavelväte i grovsorteringen

Internationell solidaritet och samverkan fanns redan i de första stadgar som antogs vid den första konstituerande kongressen 1920. Citat från ändamålsparagrafen i Pappers första stadgar, "Att åstadkomma samarbete med broder förbunden i grannländerna samt genom anslutning till Landsorganisationen (LO) underhålla förbindelser med andra industri-, yrkes- och fackförbund i Sverige och liknade organisationer i andra länder" slut citat. Men facklig internationell solidaritet har mycket längre historia än så.

Åter till nutid och Pappers internationella solidaritetsarbete. Fram till mitten av 1980 talet bedrevs det fackliga solidaritetsarbetet, multilateralt, av vår fackliga international, på den tiden ICEF. Men från 1987 började Pappers att ha egna, bilaterala, fackliga projekt. Innan jag går vidare så är det två begrepp som jag måste förklara. I det internationella arbetet har man två begrepp för samarbete, bilateralt samarbete och multilateralt samarbete. Det första innebär att Pappers ensamt samverkar med en vänorganisation någonstans i världen, det andra begreppet multilateralt samarbete innebär att det är vår fackliga international, idag IndustriALL Global Union, som har huvudansvaret men med hjälp av de svenska medlemsförbunden Pappers och IF Metall.

Vårt första solidaritetsprojekt var att utveckla arbetsmiljöarbetet i Uruguay. Förfrågan om hjälp sammanföll med att den legendariske arbetsmiljöombudsmannen Frank Erixon gick i pension. Jag frågade Frank om han kunde tänka sig att hjälpa Pappers i Uruguay att bygga upp en arbetsmiljöorganisation och utbilda skyddsombud. Frank accepterade och han och hans fru Maja gjorde ett förtjänstfullt arbete i Uruguay. Fortfarande talas det om Frank och Maja när jag träffar kamrater från Uruguay. Det blir många anekdoter. Den mest kända är när Frank angrepp Arbetsmarknadsministern för slöhet i arbetet med att arbeta fram en arbetsmiljölag. Kritiken kom i ett debattprogram på TV. Det är på sin plats att påminna om att Uruguay var en diktatur fram till 1985. Så det var en övergångsregering som satt vid detta tillfälle. Efter programmet blev jag upp-

ringd av en dam vid namn Natt och Dag som på snoriskt, nasalt sätt kommenderade mig att jag skulle se till att Frank skulle göra avbön i Uruguay. Jag bad henne hövligt men bestämt att dra till ännu varmare trakter än Uruguay. Men kunde inte hålla mig från att berätta för Frank vad som hänt. Följden blev att Frank drog åstad till svenska ambassaden i Montevideo. Stormade in och skällde ut Dag och Natt enligt noter. Mitt vittne var Walter Silvar, ordförande i facket, som inte förstod ett ord svenska berättade att utskällningen pågick i 5 minuter. Det var slutet på den historien och fru Natt och Dag fick nog sin adliga bekräftelse om opolerad arbetarklass besannad!

I det andra bilaterala projektet som Pappers genomförde var avdelning 68 och Hallstavik högst involverade. Det gällde våra ungerska kamrater som ville lära sig hur man bygger upp en fri facklig organisation och hur man hanterar skydds- och säkerhetsfrågor. Avdelning 68 ställde upp som värdar och föreläsare för en veckolång utbildning.

Det kom ett kom ett glatt gäng ungrare till Sverige och Stockholm. Efter en dag inne i city inkvarterades de 30 talet fackliga ledarna på Bergby Gård. Nu startade en speciell vecka för alla inblandade. Det varvades med lektionspass och grupp arbeten på Bergby med något så unikt som Skyddsronder på Hallsta Pappersbruk. Skyddsronder som genomfördes av ungrare. Naturligtvis under ledning av förtroenevalda från avdelning 68. Det var stort att Holmen tillät oss att ha denna praktiska övning på bruket. En intensiv vecka avslutades med en kulturfest med Häverödals folkdanslag och traditionella ungerska folksånger. Här var en stor skillnad mellan oss svenskar och våra ungerska kamrater, de kunde hela texten, allesammans.

Samtidigt som vi utbildade våra uruguayiska och ungerska kamrater i fackföreningskunskap och arbetsmiljö började en idé ta form. Idéen var sprungen ur behovet av en fackföreningslokal tillika förbunds kontor i Uruguay. Det största bruket låg i en ort utanför Montevideo, Juan La Caze. Sagt och gjort Pappers förbundsstyrelse beslutade att skänka 25 000 kronor för

bygget. Nu kom bygget att expandera till att även fungera som dagis. Det var nämligen så att i den lilla staden, som 20 år tidigare varit en liten fiskarby, fanns två stora fabriker, pappersbruket och en textilindustri. Eftersom den traditionella uruguayanska familjestrukturen sakades i Juan La Caze, mor- och farföräldrar tar hand om barnen när föräldrarna jobbar. Innebar det att eftersom mamma jobbade i textilindustrin och pappa på bruket så fanns det ingen som kunde se efter barnen. Dessutom arbetade bägge föräldrarna skift vilket inte gjorde saken bättre. För att göra en lång historia kort. En projektansökan lämnades till Olof Palmes Internationella Center (OPC) godkände ansökan. Pappers avdelning 34 i Mörrum tog på sig fadderskapet. Dagiset byggdes och döptes till "Jardin Olof Palme". Dagiset är fortsatt i drift och senaste rapporten sa att det var 120 barn inskrivna. Det är 120 barn i Latin Amerika som inte springer lösa på gator och torg. En del av

bygget är fortsatt fackföreningslokal och har så varit under hela tiden.

Mikael Sterbäck

Informationsombudsman

Industrianställda i Norden, **IN**, är den nordiska federationen som Pappers tillhör. Här samordnar vi oss med våra fackliga kamrater för att bli så starka som möjligt på Europa såväl som på global nivå.

IndustriALL – Europe, federationen för europeiskt fackligt samarbete.

IndustriALL- Global Union, den fackliga världsfederationen, yrkesinternational, för alla industriarbetare fackförbund. Pappers ordförande är tillika ordförande för IndustriALL's pappers sektion, Världs Pappers om ni så vill.

Mikael Sterbäck fick äran att ha ett avslutningsanförande till kongressen innan den 1:a ordinarie kongressen avslutades. Till vänster i bild ses LO ordförande Luis och ytterligare till vänster SINAPS första kongressvalda förbundsordförande Iduigues Martins.

Nu har lönekampen startat på allvar, vi i Pappers har träffat arbetsgivarna ett flertal gånger och vi kan nu ana vart stridslinjen går. Som ni vet så går avtalet ut den sista mars och förhoppningsvis har vi ett nytt avtal då, men vi ser redan nu ett antal

problem framför oss.

När vi träffat arbetsgivaren har de framfört ganska så energiskt att de vill ha en varierad arbetstid, vilket i princip innebär att arbetsgivaren ska kunna beordra oss att gå upp och ned i arbetstid beroende på ordreläge, om det är underhållstopp i fabriken, eller om det är en allmän kris. Systemet som ska användas enligt arbetsgivaren är att vi ska använda komptid till detta. Det är en annan form av krisavtal anser vi. När det är dåligt med arbete så kan vi ta ut komp, och när det är mer arbete att göra så ska vi arbeta tillbaka detta. Men nu vet ju alla som arbetar i massa eller pappersfabrik att det inte fungerar på ett sätt. Vår industri går för det mesta 365 dagar om året och 24 timmar om dygnet, tar du bort produktionstid så får du aldrig tillbaka den, för det finns ju inte mer tid att köra tillbaka det beroende på den drifttid vi har. Så när du ska arbeta tillbaka tiden får du jobba över utan att få övertid för denna tid. Detta kommer vi att säga nej till.

När det gäller löneökningen har vi fört fram den tidigare modell som vi har haft att det ska finnas en stupstock, och istället för att arbetsgivaren ska förfoga över de sista tio procenten föreslår vi nu att det ska vara hundra procent generellt om det inte går att komma överens lokalt. När det gäller löneökningarna så kräver vi kronor och inte procent, för vår del handlar det om 706 kr i månaden som vårt krav är. Detta gillar inte heller arbetsgivaren, utan de anser att löneökningen ska vara i procent utifrån att de som tjänar mest ska ha mest, och de som tjänar sämst ska ha minst. Detta är ju för deras vidkommande bara en ideologisk fråga, att jämna ut lönen har aldrig varit deras mening, utan de vill ju befästa och utvidga skillnaden mellan arbetare.

Under veckan som gick så startade flera andra förbund sin avtalsrörelse och växlade krav, i den vevan så vars-

lade elektrikerförbundet om konflikt och de har blivit tagit ut sina elektriker på våra arbetsplatser från den 1 april i strejk. Frågan som detta gäller är inkasseringen av fackföreningsavgiften. Idag så drar arbetsgivaren avgiften via lönen, men detta vill de inte göra längre. Elektrikernas arbetsgivare tror att de genom detta ska kunna försvaga den fackliga organiseringen och göra facket svagare genom att försvåra för facket att få in medlemsavgiften. Likadant har det skett på IF-Metalls avtalsområde inom industri och kemi samt teknikavtalet. Detta uppfattar vi som en attack på den svenska förhandlingsmodellen och kollektivavtalssystemet.

Som en knivstöt i ryggen på facket – det var den beskrivning som IF Metalls ordförande Anders Ferbe använde. Medan Elektrikerna beskrev EIO:s uppsägning av avtalet som en stridsåtgärd – som facket var tvunget att kontra på. Arbetsgivaren på vårt område har ännu inte vågat föreslå något sådant till oss, och om de skulle göra detta kommer vi att svara resolut på detta, precis som vi kommer att göra på alla andra flexibilitetskrav som vill förflytta makten över arbetstiden ännu mer till arbetsgivarens fördel. När det gäller makten över arbetstiden och våra lokalavtal så vet vi att arbetsgivaren inte har glömt förlusten de gjorde i arbetsdomstolen 1998, då de förlorade striden över arbetstidens förläggning i Hallstavik. Det är därför de envist upprepar sina krav på just detta, men vi kommer inte att vika oss.

Många pratar om den svenska modellen, den modellen att avtala sig fram till godtagbara avtal och som garanterar att det är justa villkor och löner på en arbetsplats. Det är just därför vi blir så upprörda när en arbetsgivare vill sänka lönen genom att förändra arbetstiden. Löneskyddet är kollektivavtalets viktigaste innehåll. Där finns regler som förhindrar enskilda arbetsgivare och anställda att komma överens om lägre löner och sämre villkor. Och vårt löneskydd och skydd för sämre arbetstider finns i lokalavtalen och dessa är vi beredda att strida för, så att vi inte blir upprullade och tappar det som tidigare generationer har kämpat sig till.

Matts Jutterström, förhandlingsombudsman

Anslut dig
till vårt koncept
Bättre Affärer Skog
och Lantbruk.

Många förmåner ingår, tex. rabatt
på drivmedel och erbjudanden hos lokala
företag i Roslagen.

Skogskonto och
Skogslikvidkonto
2.65% ränta *

*Ränta per 7 januari 2013

Andreas Jansson
andreas.jansson@
roslagenssparbank.se
0176 - 770 00

Lars-Eric Lindskog
lars-eric.lindskog@
roslagenssparbank.se
0176 - 770 00

Vi kan en massa om skog

Hör av dig till oss så gör vi tillsammans Bättre Affärer.

Andreas Jansson, utbildad Jägmästare, ny Lantbruksansvarig
och Lars-Eric Lindskog, Lantbruksansvarig i banken sedan
11 år tillbaka.

NÄRPRODUCERAD
BANK

Gå hem

Boken är skriven av Olle Sahlström som har ett förflutet som LO-ombudsman där han bland annat har arbetat med LO idédebatt och redan under denna tid började han skriva böcker. Dessa handlade bland annat om arbetarrörelsens auktoritära tradition och om hur klassamhället, enligt Olle, återskapas i arbetarrörelsen. Olles frispråkighet och kritiska reflektioner över arbetarrörelsen var dock inte helt uppskattad inom LO och när han kritiserade den facklig-politiska samverkan mellan LO och SAP för "vederstygglig ur demokratisk synvinkel" var måttet rågat. LO idédebatt lades ner och Olle fick sluta som ombudsman åt LO. Dock fortsatte han att skriva artiklar och böcker och huvudteman för dessa har bland annat varit konstruktiv kritik av arbetarrörelsen och problematiseringar kring de utmaningar som en framtida facklig rörelse

står inför. Boken "I skuggan av en stormaktstid" som tar sig an tankar kring framtida utmaningar för fackföreningsrörelsen har tidigare varit föremål för en recension i pappersmagasinet. Artikeln "Tankar om en tredje vänster" är en personlig favorit som jag anser bör läsas av alla som är intresserade av hur en framtida arbetarrörelse bör vara organiserad för att kunna verka utifrån den verklighet som den har att förhålla sig till.

År 2009 beslutade Olle sig för att vända blad och sluta skriva om arbetarrörelsen och i stället ägna sig att skriva om vandringar och i synnerhet om pilgrimsvandringar. Gå hem är hans första publicerade resultat av detta och i denna bok får vi följa Olle genom hans vandringar. Både de rent fysiska men även hans mentala och tidsmässiga vandringar. Här får vi möta portvaktsungen från Östermalm som föddes in i ett klasshat och hur han senare som fabriksarbetare och arg kommunist upptäckte att klassamhället bara återskapades i den fackliga arbetarrörelsen. Vi får öppenhjärtliga betraktelser ifrån Olles radikala tid på Södermalm där han, säljandes tidningen Arbetarkamp utanför systembolagen, brann för ett samhälle med social rättvisa samtidigt som han kände förakt för de tiggande alkoholister som huserade utanför systembolagen. Hans beundran inför katarerna, en medeltida kristen upprorsrörelse, och liknande upprorsrörelser.

Hans kulturkrock när han försöker ta till sig österländsk visdom av medveten närvaro som grund för en samhällsförändring präglad av fred och medkänsla, vid ett besök i buddistklostret Plommonens by i Frankrike, och hur han med tiden lyckas ta till sig den främmande tanken om att "leva utopin". Hans insikter om att den socialistiska drömmen om ett samhälle baserat på jämlikhet och gemenskap har mycket gemensamt med de första kristna kyrkornas syn på en paradisk gemenskap och hans egen uppgörelse med sitt förakt för svaghet, både hos sig själv och hos andra.

Att Olles sökande till viss del är kristet är inget som jag tycker ska uppfattas som ett problem för läsaren oavsett dennes livsåskådning. En ateist som jag hade inget

problem med att läsa boken då den tar sin utgångspunkt utifrån Olles egna sökande och inget dogmatiserande och missionerande gentemot läsaren. Framförallt tar han upp problematiken med att kristna rörelser med tiden ofta har kommit att motsäga sin ursprungliga tanke om jämbördig gemenskap. Samma problem som han anser ha skett i LO, som Olle kallar för "arbetarkyrkan". Det som dock går som en röd tråd genom boken är själva hyllningen till vandringen i sig och de andliga kontemplativa effekter den medför. Slutet är magnifikt, Olle och hans vän Sten har, tillsammans med många andra pilgrimer, nått slutet på sin pilgrimsvandring. Den storslagna katedralen i Santiago de Compostela. Väl framme konstaterar Olle att katedralen bara symboliserar alla kyrkor som motsäger sitt budskap och han kan inte förmå sig att gå in. I stället konstaterar han att det är vandringen i sig med sin enkelhet och de kärleksfulla mötena under vandringen som har varit hans andakt.

Boken vänder sig till alla som är intresserade av tankar och betraktelser kring vandring som andlig kontemplation, samhällsförändringar baserade på värderingar som frihet och jämlikhet och problemet med varför sådana rörelser med tiden ofta har kommit att motsäga sitt budskap.

Robert Wahlström

Olle Sahlström

Författar böcker, artiklar och krönikor för kulturtidskrifter, dags- och fackförbundspress. Föreläser på inbjudan av ABF, fackföreningar, bibliotek och andra.

Före detta ombudsman på LO och har arbetat med Rättviseutredningen och LOldédebatt.

Information

I denna tid så full av förändringar kan det vara skönt att prata enskilt med någon som lyssnar. Tveka inte att ta kontakt med oss på företagshälsovården och boka en tid för samtal.

Funderat på att sluta röka/snusa? Vi erbjuder stöd i grupp till ett tobaksfritt liv.

Företagshälsovården är tillgänglig alla vardagar på tel. 26260 och fortsätter sin verksamhet oförändrat under 2013.

Inger Carlsson

■ ROBERT NYBERG

2013 blir ett tufft år för Sverige. Arbetslösheten är drygt 7 procent, och fortsätter uppåt. Här i Norrtälje kommun går över 2 700 personer arbetslösa. Antalet långtidsarbetslösa har nästan tredubblats under de senaste sex åren. Ungdomsarbetslösheten har bitit sig fast kring väldigt höga nivåer. Vi ser också att utvecklingen går åt fel håll. Av alla EU-länder ökade arbetslösheten mest i Sverige och i Spanien förra året.

Det var med stor förvåning som jag tog del av ett uttalande från Fredrik Reinfeldt förra veckan. Under World Economic Forum i Davos sa han att industrijobben i Sverige är "basically gone" – praktiskt taget försvunna.

Faktum är att antalet industrianställda i Sverige fortfarande är över en halv miljon personer.

Att hävda att Sveriges industrijobb är "praktiskt taget försvunna" är ett märkligt påstående. Det är som om statsministern promenerat runt Sagerska palatset och

dragit en rikstäckande slutsats utifrån bristen på industri i Stockholms innerstad. Här i Hallstavik vet vi att tillverkningsindustrin är mycket viktig för Sverige. Vi vill fortsätta att vara en motor i svensk ekonomi. Men då krävs satsningar på utbildning och modern infrastruktur.

I Sverige har vi dessutom en stor tjänstesektor som fungerar som underleverantör till industrin, både inom bemanningsbranschen och med kringtjänster som IT, teknikkonsulter och liknande specialister.

Det är sant att antalet industriarbetare har minskat de senaste 20-30 åren. I takt med att industrins produktivitet har ökat mer än för någon annan bransch har behovet av arbetskraft minskat – men påståendet att den praktiskt taget skulle vara försvunnen är inget annat än absurt.

Reinfeldts uttalande skapar hos mig en stor oro kring vilka fakta regeringen egentligen bygger sin närings-

livspolitik på. Är den skriven på samma papper som hävdar att minskad arbetsgivaravgift för unga ger fler jobb, eller att Fas 3 leder till jobb för långtidsarbetslösa? Sådant verkligheten visat inte stämmer?

I så fall finns stora skäl till oro. I detta läge måste skapandet av fler jobb och aktiva insatser mot arbetslösheten gå före allt annat. Därför föreslår partistyrelsen att den socialdemokratiska kongressen i april gör en tydlig prioritering: vår linje fram till valet 2014 ska vara att

jobben går först. Målet är full sysselsättning.

Regeringens politik har prövats i såväl hög- som lågkonjunktur. Det är uppenbart att den inte leder till fler jobb. Vi tror att fler och fler börja ställa sig frågan vad som egentligen är bäst för framtiden: Att vi samarbetar för fler jobb, eller att var och en får lösa samhällsproblemen själva?

Mikael Damberg (S), gruppledare i riksdagen

Välkomna till

ÅRSMÖTE

den

21 mars kl 15.45

Plats: Folkets Hus

UVA timmar utgår

Avdelning 68 styrelse

Hej på er Hallstavikare! Jag heter Jan Westman och är sedan 1998 ordf. i Pappers avd 4 Fors. I bruket är vi för närvarande ca 440 Pappersarbetare efter vår senaste omorganisation. Jag tänkte börja med en liten resumé av vår historia här i Fors. Historien om kartongtillverkningen i Fors kunde ha varit över innan den ens hade börjat. Men som i många andra bra historier så är slutet "Ensolänge" gott. 1895 startade man cellulosatillverkning här i Fors och den pågick fram till 1944 då lades produktionen ner och man fortsatte med en hel del experiment med mönstrade väggplattor och dränkpapp. 1946 förvärvades fabriken av Kopparfors AB men framtiden var allt annat än ljus. Kopparfors hade köpt fabriken för att i första hand komma åt de skogstillgångar som ingick. Skogen skulle användas till cellulosafabriken i Gästrike-Hammarby. All personal sades upp och Fors såg ut att möta samma öde som många andra bruksorter. En sista vädjan från arbetarna på fabriken ledde dock till att Kopparfors verkställande direktör Sigbjörn Holgersson lovade att en sista gång överväga fortsatt produktion. Svaret kom några månader senare – Kopparfors AB skulle tillverka kartong till

förpackningsindustrin och en ny fabrik skulle byggas. Och därmed är vi framme vid vår egentliga historia. 1952 kördes den första kartongen fram på KM 1 och 10 år senare startades KM 2. Det kom att dröja ytterligare 14 år innan vår största maskin KM 3 togs i bruk.

Nu har jag rabblat en massa årtal och gammal historia och det tänker jag fortsätta med ett tag till. Det är nämligen så att vår avdelning firar 100-års jubileum i år. Den 13 juli 1913 samlades sulfitarbetarna till ett möte i Folketshuspaviljongen och anslöt sig till sågverksförbundet och avd nr. blev 50. Svenska Pappers bildades 1920 och då sökte Fors som 2:a avdelning inträde men det blev något fel med ansökan så papperen fick skickas in igen och då fick vi avd. nummer 4. Vi är nu i full gång med att planera detta jubileum och ansvaret ligger på vår aktivitetsgrupp, meningen är att försöka hitta på olika aktiviteter under hela året så att alla kan ta del av vårt 100-års jubileum. När det gäller medlemsvård/medlemsförmåner så gör gruppen ett otroligt bra jobb för våra medlemmar med bl.a. resor, biobiljetter, tandklubben, slalomkort och fria släpvgar.

nar. Besöken på vår exp. har ökat markant och i samband med besöken hinner man diskutera med var och en om allt mellan himmel och jord vilket gör att man kan knyta allt bättre kontakt med medlemmarna. In-ternt fackligt har vi bildat en ungdomsgrupp som har knutit en del kontakter i vårt distrikt och som nu försö-ker driva på ungdomsfrågorna både inom Gävle-Dala distriktet och mot vårt förbund. Den senare verkar vara lite trögare, det är som att försöka väcka en björn som sover, okay jag kanske är lite stygg men ibland känns det som att ungdomsarbetet inte står på den prioriterade sidan på förbundskontoret.

Om vi skall tala lite om vad som pågår inom Stora Enso så har vi haft ett omfattande arbete på våra fabriker med vår underhållsorganisation. Frågan kom upp förra året på agendan och då var valet outsourcing eller be-hålla underhållet i egen regi. Under våren kom då be-slutet att vi skulle behålla underhållet själva men med en förändrad organisation, det innebar att vi skulle banta med ca 130 man på underhållssidan på fem bruk. I Fors innebär det att vi har dragit ner med 55

tjänster och försöker nu att arbeta efter det nya under-hållskonceptet. Det kommer inte att bli lätt men alter-nativet outsourcing är sämre.

Nu tänker jag berätta lite om mitt uppdrag inom Stora Enso med koncernfackliga frågor. Eftersom Stora Enso huvudsakligen är ett Finskt bolag så har vi ingen rätt till löntagarrepresentation i bolagsstyrelsen men vi har förhandlat fram ett avtal där vårt arbetsutskott bestå-ende av tre man valda av vårt koncern EWC (Europeiska företagsrådet) i samband med bolagssty-relsemötena får träffa styrelseordförande samt VD. Där får vi information om vad som händer inom koncernen med bl.a. investeringar och en ekonomisk genomgång. Tyvärr kan vi ju inte göra något åt de beslut som tas på bolagsstyrelsen men vi upplever i alla fall dessa möten som meningsfulla då vi kan tycka till och kanske på-verka framtida beslut. Nu skall jag avrunda mitt gäst-skriveri och önska er lycka till med de förändringar ni har framför er. Vi har ju trots allt relativt små problem jämfört med er. Lycka till från avd. 4 Fors!

Stora Enso Fors

■ BILDREPORTAGE PM3

Månadsskiftet februari-mars 1962: En offensiv satsning:

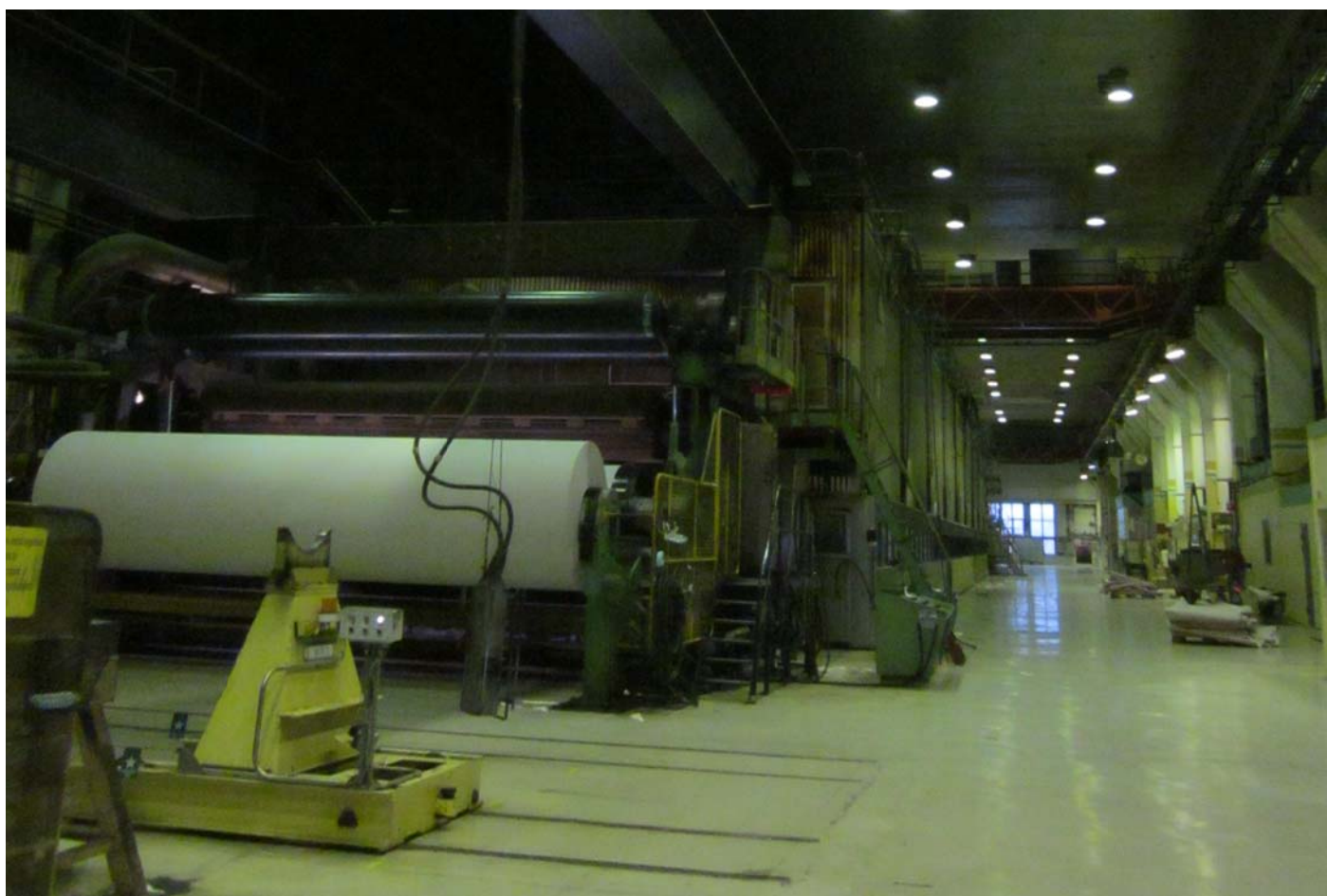
PM 3 tas i drift. Installerad i en ny byggnad i vinkel mot det ursprungliga pappersbruket. Den naturliga placeringen hade kanske annars varit parallellt med PM 2 men där låg Tulkavägen, rödvillorna och befintliga verkstadsbyggnader i vägen.

2 Oktober 2012: En offensiv satsning! Genom att stänga PM 3 förbättrar vi brukets konkurrenskraft ytterligare! Efterfrågan på papper minskar kontinuerligt! PM 3 tillverkar SC-papper, ett magasinpapper där det råder kraftig överkapacitet på marknaden! Detta rör sig inte om ett besparingsprojekt!

"50 år är bara början – vi kör för framtiden!"?

Spetsdragning i rullmaskinen

Snygg och fin maskinsal

Kalander 32

Gösta Andersson

Jaakko Välakangas förbereder spetsdragning

Grundkurs för medlem och smed

Vi har under ett antal år klagat på att situationen på bruket medfört att studieverksamheten arbetat i motvind. Det ser inte ut att bli lättare detta år heller. Trots det försöker vi göra en och annan satsning.

En medlemsutbildning – facklig grundutbildning – ska vi starta upp inom kort. Den riktar sig till vanliga medlemmar vare sig de har fackliga uppdrag eller ej. Är du intresserad så hör av dig till Ulrika på expeditionen eller till undertecknad.

Mångfaldskommittén ska åka på en kurs i Hälsingland som anordnas av Pappers avd 3 Karskär ihop med ABF Gävleborg. Ulla är till och med ombedd att hålla en inledning.

Kontaktombuden får en utbildning i LAS-reglerna på nästa KO-träff. På en senare träff i år kommer det att bli en utbildning i UVA-avtalet. Det är också meningen att kontaktombuden ska erhålla en 2-dagars kurs i förhandlingskunskap. Den kommer att ske i samarbete med Runö-skolan i Åkersberga men äga rum i Hallstavik.

Runöskolan kommer till Hallsta

Om det finns kraft och ork ska vi även försöka få till stånd en kortutbildning i de fackliga grundvärderingarna. Den riktar sig till alla medlemmar. Vi har fått material från både Kommunal och SEKO som visar på ett tänkbart upplägg. Den utbildningen kommer i bästa fall igång under hösten.

Förbundet fortsätter med bl a Förbundskursen, Lag och Avtal samt Miljökursen. Här är aktuella datum för våren;

- **Förbundskurs** - Steg 1: 16-18/4 och Steg 2: 13-16/5 i Göteborg.

- **Lag & Avtal** - Steg 1: 22-24/4 och Steg 2: 13-15/5 i Stora Brännbo, Sigtuna.

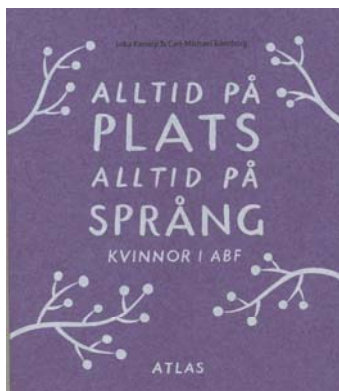
- **Miljökurs** - Steg 1: 24-26/4 och Steg 2: 29-31/5 i Älvkarleby.

Monica Juhlin på förbundets studieavdelning slutar och går i förtida "pension". Monica har varit en klippa för oss studieorganisatörer och vi önskar henne all lycka till i framtiden.

Monica Juhlin slutar

ABFs jubileumsår är tillända men verksamheten fortsätter oförtrutet i med- och motvind. Apropå motvind så kom ABF förra året utmed en bok om kvinnorna i ABF "Alltid på plats – alltid på språng". I den skildras, i serieform, åtta ABF-kvinnors erfarenheter från 1930-tal fram till idag. Först och mest berättas om Hagar Normark som föddes 1919 i Mörttjärn i Västerbotten. Genom hennes liv kan man följa samhällsbygget från fattig-Sverige till en modern välfärdsstat och inte minst hennes oförtröttliga folkbildningsarbete trots alla karlar som stod i vägen och trots alla "det går inte". Men även ABF-tjejer i modern tid har fått känna av patriarkatet, det kan bl a Fönstret-redaktören Eva Swedenmark intyga. En trevlig och lättläst bok med ett

gediget förord av genusforskaren och professorn Yvonne Hirdman.

ABF Norrtälje har fått en ny studieombudsman. Han heter Peter Ustrup och kommer närmast från Hotell- och Restaurangfacket. Vi hoppas

kunna presentera honom närmare i nästa PM.

Allra sist kan vi tipsa om en Smideskurs på Pythagoras i Norrtälje 28-29 april. Anmälan kan ske direkt till Pythagoras på telefon 0176-100 50. Medlemmar i Pappers kan vid fullföljande av kursen erhålla vår studiesubvention på 450 kr om ni kontaktar expeditionen.

Roger Berglund, studieorganisatör

Pappers avd 68ans skylt på Pythagoras

Från VVS till Fredriksskans

Året hann inte mer än börja förrän diktaren Bengt Cidden Andersson gick bort i en ålder av 64 år. Denna händelse kom mig att minnas när jag i början av 90-talet, på ett av Nils Ferlin-sällskapets årsmöten (utlokaliserat till Norrtälje), nominerade Cidden till Ferlin-sällskapets lyrikpris. I en paus på mötet kom en ledande person från sällskapet fram till mig och sa "du förstår vi kan inte utse honom till mottagare av lyrikpriset eftersom han nyligen har fått en stroke". I backspejeln kan vi se att detta inte hindrade Svenska Akademin att utse Tomas Tranströmer till Nobelpriset i litteratur. Tråkigt nog fick Cidden aldrig Ferlin-priset. Det hade han varit värd och det hade Nils Ferlin gillat. Båda hade fotbollen gemensamt.

Bengt Andersson föddes 1948 och var rörmokare i Läckby när han 1978 debuterade med samlingen Ar-

betaredikter. De första åtta diktsamlingarna kom ut i små upplagor och på mindre förlag och jag minns hur jag jagade dem på antikvariaten utan resultat. Till slut tog jag modet till mig och kontaktade Cidden och hans sambo och fick genom dem tag i det mesta. 1990 gav Bonniers på sitt förlag Alba ut "Karl Viktor Persson och andra byggjobbare" och året efter kom det stora genombrottet med diktsamlingen "Hela bollen ska ligga still". En bok som nu nästan fått kultstatus och som citeras inne på Kalmar FF:s hemmaarena Fredriksskans.

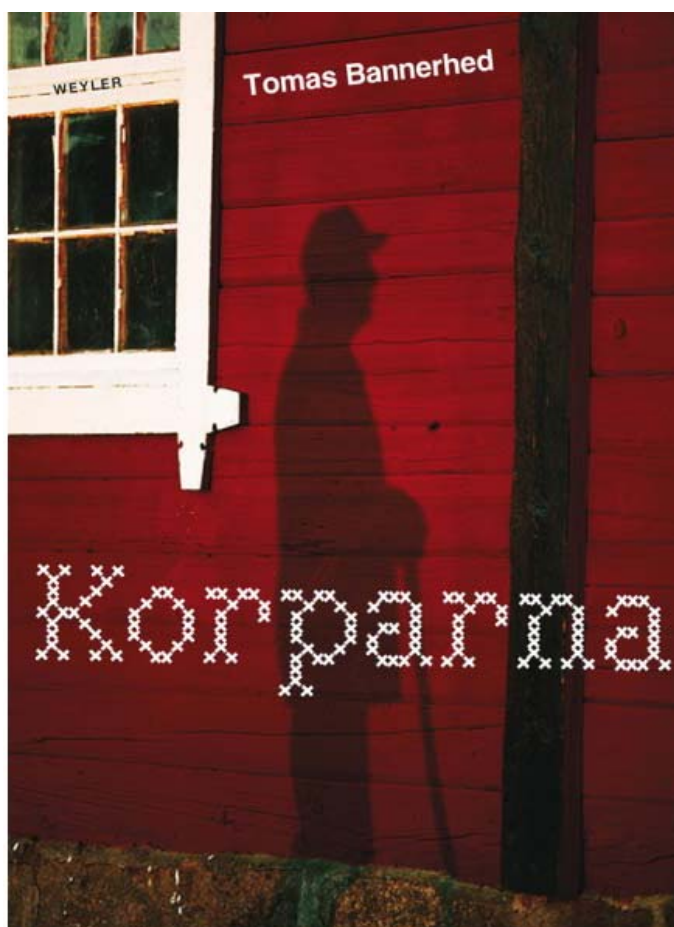
Nu när sista avspark gått och slutsignalen blåst så återstår ändå Bengt Cidden Anderssons dikter. Vi avslutar med en vers ur samlingen "Punken är död – Leve tvåans buss"

*Alla bär vi
ett kärleksminne.
En gullviva
som alltid blommar
i vårt hjärtas inre stödområde.*

RB

Bengt Cidden Andersson

När man som jag har vuxit upp på rena bondlandet, kan det ibland kännas litet främmande att läsa moderna romaner som ofta utspelar sig i storstads-miljöer.

Bland annat därför var det skönt att som omväxling läsa *Korparna* av Tomas Bannerhed.

Romanen, som är skriven i jagform, handlar om tolvårige Klas som bor med sina föräldrar och sin lillebror på småbruket Undantaget i Småland på sjuttioalet.

Eftersom Klas är äldste sonen förväntas han så småningom överta jordbruket. Åtminstone förväntar sig fadern det. Klas upplever detta som en press och flyr för det mesta till naturen och fåglarna. Det han inte vet om fåglar, är inte värt att veta och han både ser och hör arter som man trodde var rariteter även i Småland. Även fadern Agne upplever bruket av arvegården som en press och befinner sig ständigt på gränsen till mental kollaps. Men hos honom tar sig detta uttryck i att han aldrig unnar sig att ta ledigt. Finns det inget annat

att göra kan man alltid sortera järnskrot och detta ibland även nattetid. Han flyttar dessutom ner i pannrummet. De övriga i familjen är nöjda så länge hans problem inte tar sig farligare uttryck.

Klas blir en dag bekant med den spännande, jämnåriga Veronika från Upplands Väsby. Hon har flyttat till samhället med sina föräldrar och hon skall kanske, kanske börja i Klas' skola till hösten. Han får med sig Veronika på en kvällsexpedition till fågelsjön där han försöker involvera den nya väninnan i sin hobby. Veronika är väl "så där" intresserad men när de upptäcker ett rödromsbo i vassen vaknar hon till och känner intresserat på de varma fågeläggen. Hon börjar dock aldrig i Klas' skola utan familjen återvänder till Upplands Väsby. Men på vintern återses hon och Klas tillfälligt.

För Agne känns allt så småningom "för trångt" och han blir tvungen att acceptera att komma under vård. Detta innebär att Klas måste göra mer i jordbruket men framför allt innebär det att han tvingas acceptera att man måste anlita den flinande "Slagrutemannen" att köra skördetröskan.

När Agne kommer hem från mentalsjukhuset återgår allt till det vanliga. Hans humör fortsätter att skifta mellan uppgivenhet och vidlyftiga planer för gården. Klas involveras alltmer i jordbrukets skötsel, han skall ju ta över så småningom.

Hade Klas inte lyft blicken och funnit sin tillflykt i fågel-skådningen och naturen, är det fara värt att även han skulle drabbas av det öde som blev faderns. Och just skildringen av naturen och Klas' fågel-skådande är romanens styrka tycker jag.

Det är också skönt att boken inte skildrar bondelivet sentimentalt och nostalgiskt, utan just så hårt och fyllt av tungt arbete som det för det mesta är. Klas' fågelintresse är inte heller nördigt beskrivet, vilket har kunnat vara en risk med en så pass sakkunnig författare.

När man läser boken får man en känsla av att det inte kan vara Bannerheds debutroman. Hans språk känns alldeles för säkert tycker man. Kanske har han flera färdigskrivna böcker i byrålådan?

Börje Nordström

Tomas Bannerhed föddes 1966 och växte upp i småländska Uråsa. Han bor sedan femton år i Stockholm och han har arbetat som universitetslärare, utredare och redaktör.

Romanen *Korparna*, som är hans skönlitterära debut, tilldelades år 2011 Augustipriset för det årets bästa svenska skönlitterära bok.

Tomas Bannerhed har också belönats med Borås Tidnings debutantpris, Studieförbundet Vuxenskolas författarpris och Stora Läsarpriset i kategorin Årets debutant. I juni 2012 tilldelades han även Växjö kommuns kulturpris för *Korparna*.

Trettondagsfesten för barn i Folkets Hus

Den 6 januari var det trettondagsfest på Folkets Hus i Hallstavik. Denna fest har anordnats i omkring 90 år utan avbrott – förmodligen den äldsta barnjulfesttraditionen i Uppland.

Omkring 200 barn plus föräldrar besöker festen varje år. Teater, dans kring granen till levande musik och lekledare, saft, bullar och godisutdelande tomte brukar vara mycket uppskattat av barnen.

Det här är en tradition som kunnat hållas vid liv tack vare bidrag från företag och organisationer i Hallstaviksområdet.

Avd 68 kan inte gå ed på att vi bidragit till festen i 90 år men har med säkerhet gjort det i flera år. Till årets julfest bidrog avdelningen med 3500 kr.

Anders Lidén

Bilden tagen på en av de tidigare Trettondagsfesterna på Folkets Hus

New York

The Big Apple

För över hundra år sedan gjorde miljontals människor från hela Europa den långa resan över Atlanten för att starta ett nytt liv. Detta har bidragit till att New York blivit en av de mest mångkulturella och folkrika städerna i världen.

Den sista veckan i maj förra året gick min egen drömresa i uppfyllelse - resan till New York! Resan gick tillsammans med sonen och hans kompis över Paris och flygplatsen Charles de Gaulle, Europas näst största flygplats med över 60 miljoner passagerare, nästan ett äventyr i sig.

På eftermiddagen landade vi på JFK och skulle strax tillhöra de ca 40 miljoner turister som årligen besöker New York! Genast hängde "taxifixarna" i klasar runt oss - alltså personer som mot betalning hjälper en att hitta taxi. Äh, tänkte vi, kan man vissla och vinka borde man väl kunna hitta en taxi!? Hotellet vi bodde på, "Hotell 91", låg på Manhattans Lower East Side, bara fem minuter från Chinatown och tunnelbanestationen East Broadway. Little Italy låg ca 10 minuter bort. Även Ground Zero, Brooklyn Bridge och Wall Street låg inom räckhåll för raska promenader. Annars är tunnelbanan, för övrigt en av världen största med sina 468 stationer, ett utmärkt sätt att ta sig fram på, med mestadels nya, fina vagnar, utrustade med AC. Tunnelbanesystemet är faktiskt lättnavigerat även för turisten! Tunnelbanan i sig ser däremot ganska sliten ut, på sina ställen mörk och prångig men de äldsta delarna är trots allt från 1860-talet. Intressant att notera var att i reklamens förlovade land var inte T-banan fullsmetad med enbart reklam utan även en del som väl kan kallas samhällsinformation som meddelade, fritt uttolkat: Kvarglömda väskor? Se upp för terroristernas bomber! Annars är mitt första intryck av New York skyskraporna - de skrapar verkligen skyn! Annat som slår en är de många grönområdena och självklart den enorma Central Park! Parken är verkligen en mäktig upplevelse - en fantastisk kontrast mot staden. En skog mitt i en enorm stad helt enkelt. Här träffas folk, flanerar, rekreerar, möts, joggar. Trots miljoner människor i staden var det ändå förvånande att inte trängseln var större! Ett annat

Central Park – 3,4 km2 park

verkligen klassiskt landmärke, som trots sin välkändhet, ändå förmår överväldiga är Frihetsgudinnan. Men denna och en hel del annat, t.ex. immigrationsön Ellis Island (morfars systrar utvandrade, det skulle vara intressant att hitta deras namn där), får avklaras en annan gång. New York är en mångkulturell stad. I princip alla världens folkgrupper finns representerade och det finns en stor blandning av stilar, både i bebyggelse och bland folk. Här skulle det vara svårt att sticka ut stilmässigt, allt verkar faktiskt finnas representerat redan. Dessutom finns ett enormt utbud av alla varor som tänkas kan, istället för t.ex. 10 olika sorters kaffe verkar det finnas 100! Ground Zero måste så klart omnämnas i ett reportage från The Big Apple. Med begränsad tid valde vi helt enkelt bort att närmare betrakta minnesmärkena och "Ground Zero memorial". Kvarteret närmast omkring hann vi ändå syna av - vi fann inga spår efter attentatet 2001! De bronsstatyer som satts upp till minne av händelsen och till dem som deltog i räddningsarbetet rönt stort intresse från många fotograferande. Alla amerikaner har stor respekt för "9/11" och, verkar det som, stor respekt för alla som ville fotografera tavlorna - alla aktade sig noggrant för att stå i vägen! Det nyaste WTC-tornet, som återigen syns vida omkring, beräknas vara klart någon gång under 2013. Min förhoppning är att nästa resa till NYC också kan bli av redan under 2013 - om inte så blir det en annan gång.

New York är fortfarande min drömresa!

Times Square

Brooklyn Bridge om kvällen

Ann-Britt på en färja med Liberty Island i bakgrunden

Minnestavla av brons intill World Trade Center

FAKTA OM NEW YORK

Land: USA

Delstat: New York

Area: 1214 km²

Höjdläge: 10 m.ö.h

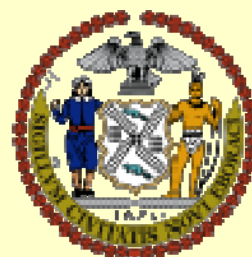
Folkmängd: 8 391 881

Grundad: New Amsterdam

Datum: 1624

Befolkningsmängd: 94 013 200

Borgmästare: Michael Bloomberg

Något för kaffeälskaren? Vulcan mind blend...huu!?

NR 5 KRYSSLÖSNING

N Y Å R S R A K E T

Vinnare av kryss nr 5 är:

1: pris Benita Humell PM11

2: pris Peter Nilsson TMP

Grattis! Ni kan hämta erat pris på fackexpeditionen i Röda Villan.

MUMSBITAR

Havrekakor med russin ca 25 st

Du behöver:

200 g smör

2½ dl socker

2 dl vetemjöl

1 msk vaniljsocker

1½ tsk bikarbonat

4½ dl havregryn

2 dl russin

Rör smör och socker mjukt.

Blanda mjölet med bikarbonat och vaniljsocker, och blanda ihop med smöret.

Blanda sedan i havregrynen, och sist russinen.

Forma till bollar och lägg på en plåt med bakplåtspapper. Grädda i mitten av ugnen på 175°C i ca 13 minuter. De kommer att flyta ut och bli platta, och de är klara när de är gyllenbruna.

Låt dem svalna på galler. Ät och njut!

KALENDARIUM 2013

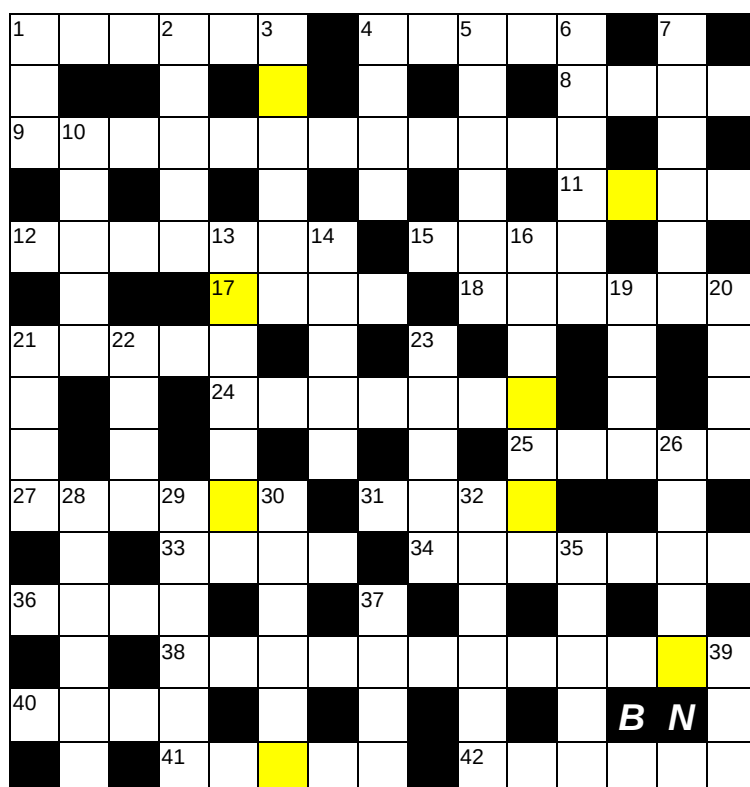
Styr	Styrelsemöte
AVD	Avdelningsmöte
KO	Kontaktombud
HKO	Huvudkontaktombud

STYR	AVD	KO-träff	HKO-träff	Anmärkningar	Tid
	20 februari	15 februari			
13 mars	21 mars			Årsmöte	21 mars
10 april		26 april	12 april	Distriktsmöte	15-16 apr
08 maj	15 maj				
05 juni					

KRYSSET BÖRJE NORDSTRÖM

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord". Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen. Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Bland de inlämnade rätta svar kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter

Vågrätt

1. Kika
4. Fotbolls-Brolin
8. Mos
9. Har nära till Danmark
men långt till Köpenhamn
11. By norr om Norrtälje
12. Kall på pinne
15. Cigarr-ö
17. Razzia
18. Matte
21. Existerade
24. Del av Storbritannien
25. Flåsa
27. USA-stat med City
31. Är nog Musse
33. Kula
34. Israels parlament
36. Standard Oil
38. Bra för vidare
40. Tidig morgon
41. Kaotisk
42. Uppbrott

Lodrätt

1. Ful antilop	13. Vapenlager	23. Vettskrämdhet
2. Bladavskiljare	14. Där vänder 637-an	26. Globen t ex
3. Ersätta kollega	16. Omslag	28. Tas inför hopp
4. Stort blåsinstrument	19. Värre än dråp	29. Djungler
5. Ort med laxå	20. Putin	30. Tid för huvudsemester
6. Spejat	21. Finns i papperslada
och i röd villa	32. Nypa
7. Iberisk diktator	22. Epitet	35. Trynar
10. Lär julen vara intill		37. Fyrkant för boxning
		39. Utförsäljning

LAYOUT: Pappers avd 68
FRAMSIDA: Aleksandar Srndovic
BAKSIDA: Robert Nyberg
NÄSTA NR: April 2013
ANSVARIG UTGIVARE :
Aleksandar Srndovic

REDAKTIONEN:
Anders Lidén
Erik Asteving
Ulrika Enlund
Stefan Pettersson
Mikael Holmberg

KONTAKT: Pappers avd 68
Tyskavägen 1
763 81 Hallstavik
0175 26 390
www.avd68.com

